

Posudek vedoucího bakalářské práce Dominiky Lewis *Filosof Ladislav Klíma očima své doby*

Studentka Dominika Lewis začala svou bakalářskou práci rozpracovávat dlouhodobější záměr, kterým je systematická a pokud možno komplexní analýza díla Ladislava Klímy. Předložená práce má v rámci celé koncepce přípravný charakter. Jde o zmapování recepce L. Klímy v soudobém kulturním a literárním prostředí. V tomto ohledu odvedla autorka nevděčnou, ale o to záslušnější práci, neboť filosofická reflexe se otázky, jak se ke Klímovi stavěli jeho vrstevníci, prozatím téměř ani nedotkla.

Přípravný charakter se projevuje i ve způsobu zpracování vyhledaných pramenů. Text si neklade ambici podat jejich hlubší analýzu nebo je konfrontovat s Klímovými texty. Usiluje spíše o střídavý popis argumentů a námitek Klímových recenzentů a přesvědčivě prokazuje svou poněkud nevýrazně vyslovenou tezi, že autor *Světa jako vědomí a nic* nebyl zatracenec, na nějž většina kulturní obce shlížela jako na nenapravitelného alkoholika. Autorčinu „skromnost“ pokládám za projev jisté začátečnické naivity; měla by se naučit mnohem intenzivněji své teze zdůrazňovat, obzvláště když se poštěstí narazit na tezi verifikovanou.

Hlavní těžiště odevzdané práce nicméně vidím jinde. Totiž v ochotě provizorně abdikovat na osobní stanovisko k obdivovanému filosofovi a vyrazit do knihoven a archivů vyzjistit, jak o něm soudili jiní. Třebaže se někomu může zdát, že konečný výsledek neodpovídá vynaloženému úsilí, nepochybuji o tom, že studentka narazila na perspektivy výkladu Klímovy filosofie, jež jí při četbě nenapadly (to ostatně platí i o autorovi tohoto posudku) a jež jí v budoucnu poslouží jako vodítko, jehož prostřednictvím Klímovo dílo uchopí.

Autorka se v pochopitelném nadšení ze zajímavého tématu a překvapivého množství relevantního materiálu dopustila některých přešlapů, které jsou ovšem typickou vlastností tohoto druhu prací. O nedostatečně využití tezi jsem již hovořil. Za poněkud nešťastná považuji vyjádření typu: „Je na každém rozhodnout se, kde leží pravda – možná někde uprostřed.“ (s. 18) Právě naopak, jedním z hlavních účelů interpretace je zaujmout k němu vyhraněné, argumenty podložené stanovisko. Na bakalářské úrovni lze ovšem podobná vybočení akceptovat. Jinde se zase projevuje nedostatek editace textu, zřejmě v důsledku časového presu: „lyrický kritik života, s dobrým pozorovacím systémem“ (s. 22) Tu a tam vážne vazba či větná konstrukce, celkově ale v přijatelné míře.

Pokud má text nějakou slabinu, hledal bych ji v „konfesijních“ pasážích, kde autorka sděluje své osobní pocity z četby Ladislava Klímy. Nejde ani tak o to, co je v nich napsáno, to by se snad i dalo přijmout, nýbrž o to, že z nich příliš trčí, proč jsou do textu zahrnuty. Dobře chápu, že si touto z nouze cností autorka vybudovala „oslí můstky“ mezi jednotlivými kapitolami, ale přeci jen bylo možné čerpat z novější i starší literatury a přechodové fáze řešit elegantněji. Ovšem opakuji poněkolkáté, že podobné lapsy jsou v bakalářských pracích běžné; u kolegyně Dominiky Lewis stále převládá velké pensum odvedené práce.

Jako vedoucí práce mohu konstatovat, že spolupráce se studentkou byla v celku dobrá. Konzultace probíhaly sice značně nepravidelně, ale alespoň o první kapitole práce jsem měl poměrně přehled. V dalším textu postupovala studentka zcela samostatně, což s sebou nese určité výhody, avšak, bohužel, i nevýhody.

Pouze pro úplnost dodávám, že autorce unikly dvě recenze Klímova díla z *Naší doby*. Jednou je výrazně kritická reakce Vladimíra Hoppeho na Klímovy *Diktáty a traktáty*. Konfrontace pohledu na Klímu, již zde Hoppe podává, by zcela jistě změnilo autorčin postoj k příslušníkovi mladší filosofické generace a mohlo by vést k otázce, jak se vlastně formovala. Druhou opominutou recenzí je naopak vstřícný výklad *Utrpení knížete Sternenhocha* od Jana Münzera. V tomto textu by autorka mohla najít drobný nástroj k tomu, jak k interpretačně náročnému romanetu přistoupit.

Hodnocení

Odevzdaná práce naplnila svůj účel a velice podrobně zmapovala dobovou reflexi Klímova filosofického a literárního díla. Autorka se seznámila s možnými hermeneutickými přístupy ke Klímovým textům a prokázala, že zdaleka nebyly tak neznámé, jak by bylo možné se domnívat. Jak jsem řekl na začátku, práce má být přípravou na samostatnou interpretaci. Pokud se studentka svého záměru nevzdá, jsem přesvědčen, že si k jeho rozpracování vytvořila velice solidní základ, o nějž se může kdykoli spolehlivě opřít. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

V Neratovicích 30. 8. 2019
Jakub Chavalka